

Ve Zlíně dne 13. května 2024

Věc: Zadávací řízení - „Obnova veřejného osvětlení - Český Krumlov“ - vysvětlení zadávací dokumentace

V rámci nadlimitní veřejné zakázky na dodávky, zadané otevřené řízení dle ustanovení § 56 a násl. zákona č. 134/2016 Sb., zákona o zadávání veřejných zakázek (dále jen „ZZVZ“), spolufinancována z programu NÁRODNÍ PLÁN OBNOVY, výzva č. 1/2022, komponenta 2.2.2., která je uveřejněna ve Věstníku veřejných zakázek pod evidenčním číslem Z2024-017707 a v databázi TED (Tenders Electronic Daily) pod číslem 242215-2024, pod názvem „Obnova veřejného osvětlení - Český Krumlov“, zadavatel obdržel dotazy, na které odpovídá takto:

Dotaz:

Zadavatel v ZD v bodě 5.4 po uchazečích vyžaduje pro splnění technické kvalifikace doložení certifikátu ISO 9001, 14001 a 45001. Tento požadavek považuje uchazeč za krajně omezující a diskriminační, neboť tyto procesy uchazeč principiálně splňuje a zakládá si na vysoké kvalitě práce. Jelikož samotný rozsah a princip zakázky vyžaduje zhotovitele s rozsáhlými zkušenostmi, zázemím a pracovní kapacitou, má jistotu, že (i s ohledem na sankce a penále) CN předloží adekvátní uchazeč, jenž je schopný bez problémů danou zakázku zrealizovat. Tímto zadavatele žádáme o zrušení povinnosti předkládat certifikáty ISO.

Odpověď:

Certifikát ISO 9001:2016 (Systém managementu kvality) má v daném případě dle zadavatele sloužit k ověření kvality řízení celkově profesionálního přístupu dodavatele, u něhož splnění standardů procesů ověřuje dlouhodobou schopnost zajistit a udržet úroveň poskytovaných služeb a dodávek; zadavatel doplňuje, že v případě dodávek elektrických zařízení existuje riziko dodávek zařízení nebo jejich částí s nižší či proměnlivou kvalitou (původem zejména z Asie) včetně rizika instalace odlišných zařízení/částí oproti předloženému vzorku, které může být učiněno dodavatelem vědomě, ale často nevědomě „špatným nákupem“ od poddodavatele. Toto riziko by přitom mělo být podle zadavatele u společností s ověřeným systémem managementu kvality nižší.

K certifikátu ISO 14001:2016 (Systém environmentálního managementu) pak zadavatel uvádí, že slouží k ověření environmentálně odpovědného přístupu dodavatele a v dlouhodobém horizontu ke snížení negativních dopadů činnosti na životní prostředí (měřením a snižováním externalit) a dodává, že cílem veřejné zakázky je snížení energetické náročnosti soustavy veřejného osvětlení v souladu se zásadou environmentálně odpovědného zadávání dle § 6 odst. 4 zákona; eliminaci rizika negativních dopadů na životní prostředí, které je nižší u společnosti s ověřeným systémem environmentálního managementu zadavatel považuje za logické.

Kritérium certifikace ISO 45001:2018 (Management bezpečnosti a ochrany zdraví) se zaměřuje na zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, jehož cílem je zlepšit bezpečnost a zdraví zaměstnanců a dalších pracovníků a vytvářet vhodnými prostředky bezpečná pracoviště pomocí prevence pracovních úrazů, onemocnění a smrtelných úrazů a aktivně zlepšovat výkonnost BOZP, lze považovat svým způsobem za požadavek týkající se zajištění kvality ve

smyslu § 79 odst. 2 písm. e) zákona (v kombinaci s § 80 odst. 1 zákona). Právě kvalita je zajišťována zaměstnanci (či jinými pracovníky) dodavatele, kteří zajišťují kvalitu výstupů pracovní činnosti. Tento požadavek tedy slouží k ověření, že se dodavatel při všech svých činnostech a procesech zaměřuje na zajištění ochrany zdraví zaměstnanců a jejich bezpečnosti při práci. V této souvislosti zadavatel uvádí, že dodavatel bude svou činnost provádět v zastavěné části města s pohybem občanů, přičemž zadavatel chce zajistit bezpečnost pracovníků dodavatele a občanů, a to včetně snižování rizika pracovních úrazů (což vychází ze zásady dle § 6 odst. 4 zákona, kdy mezi sociálně odpovědné zadávání spadá právě zajištění bezpečných pracovních podmínek).

Zadavatel dále uvádí, že ke snížení výše uvedených a souvisejících rizik nevyužívá jen požadavek na certifikace ISO, ale s ohledem na tato rizika stanovil odpovídajícím způsobem též smluvní podmínky včetně sankcí.

Že tento požadavek není omezující a diskriminační potvrdil ve svém rozhodnutí Úřad pro ochranu hospodářské soutěže ÚOHS-S0393/2023/VZ, kdy mimo jiné uvádí:

„případě jedná o pořízování plnění, na něž jsou z hlediska jeho kvality a dlouhotrvajícího bezvadného fungování kladeny velmi vysoké nároky, a to především s ohledem na naplňování základního veřejného zájmu (kdy lze mít za to, že veřejnost považuje řádně fungující veřejné osvětlení za naprostou samozřejmost) spočívajícím především v zajištění bezpečnosti, a to jak v souvislosti se silničním provozem na pozemních komunikacích, tak v souvislosti s pohybem osob na chodnících a jiných pozemních komunikacích (v případě nefunkčního veřejného osvětlení hrozí např. úrazy nebo trestná činnost s dopadem na zdraví osob či škody na majetku). Je přitom logické, že zadavatel klade důraz na to, aby zařízení instalovaná v souvislosti s veřejnou zakázkou na obnovu soustavy veřejného osvětlení podléhala kontrole kvality, která zaručí dostatečnou jakost výrobků pro to, aby nebyla narušena funkčnost soustavy a zároveň byl garantován její dlouhodobý bezproblémový a hospodárný provoz. Nadto je třeba zdůraznit, že z § 80 odst. 1 zákona jasně vyplývá možnost zadavatele požadovat splnění norem pro zajištění jakosti. Této možnosti tak zcela odpovídá certifikát řady ISO 9001, který je z veřejně dostupných zdrojů (<https://www.e-iso.cz/cz/iso-9001-696/>) jednoznačně normou k zajištění systému řízení kvality. Ve vztahu k výše uvedenému předmětu veřejné zakázky tedy považuje Úřad požadavek zadavatele na předložení odpovídajícího certifikátu ISO 9001 za adekvátní.

Co se týče požadavku na předložení certifikátu ISO 45001, má Úřad za to, že i požadavek na tento druh certifikátu, který se podle veřejně dostupných informací (<https://www.e-iso.cz/cz/iso-45001-708/>) zaměřuje na zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, jehož cílem je zlepšit bezpečnost a zdraví zaměstnanců a dalších pracovníků a vytvářet vhodnými prostředky bezpečná pracoviště pomocí prevence pracovních úrazů, onemocnění a smrtelných úrazů a aktivně zlepšovat výkonnost BOZP, lze považovat svým způsobem za požadavek týkající se zajištění kvality ve smyslu § 79 odst. 2 písm. e) zákona (v kombinaci s § 80 odst. 1 zákona). Úřad vychází z toho, že právě kvalita je zajišťována zaměstnanci (či jinými pracovníky) dodavatele, kteří zajišťují kvalitu výstupů pracovní činnosti. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci tak má nepochybně jistý význam i pro kvalitu plnění. Nadto je třeba upozornit, že i s ohledem na zásady zakotvené v § 6 odst. 4 zákona (podle nichž je zadavatel povinen při postupu podle zákona dodržovat mj. zásadu sociálně odpovědného zadávání) nelze dle Úřadu takový požadavek (pokud je takový požadavek důvodný ve vztahu k předmětu veřejné zakázky – podrobněji viz níže) považovat za stanovený v rozporu se zákonem, neboť jeho splnění zjevně vede k naplnění zásady sociálně odpovědného zadávání, jelikož zajišťuje lepší pracovní podmínky zaměstnanců.

Ve vztahu k požadovanému certifikátu ISO 14001 Úřad předně uvádí, že k tomuto typu certifikátu se váže kritérium technické kvalifikace podle § 79 odst. 2 písm. h) zákona. S kritériem technické kvalifikace dle § 79 odst. 2 písm. h) zákona pak souvisí ustanovení § 80 odst. 2 zákona.

Protože cílem veřejné zakázky je snížit energetickou náročnost soustavy veřejného osvětlení; daná certifikace pomůže snížit negativní dopady činností organizace na životní prostředí; pomůže zadavateli s naplněním § 6 odst. 4 zákona zásady environmentálně odpovědného zadávání“.

Z veřejně dostupných informací (viz <https://www.e-iso.cz/cz/iso-14001-698/>) o certifikátu ISO 14001 vyplývá, že se jedná o certifikaci systému řízení péče o životní prostředí (systém environmentálního managementu – „EMS“) dle normy 14001. Z § 79 odst. 2 písm. h) zákona přitom jednoznačně plyne možnost požadovat k prokázání kritérií technické kvalifikace mj. opatření v oblasti řízení z hlediska ochrany životního prostředí, která bude dodavatel schopen použít při plnění veřejné zakázky. Je tedy zřejmé, že požadavek zadavatele koresponduje s požadavkem uvedeným v § 79 odst. 2 písm. h) zákona.

Co se týče schopnosti dodavatele použít při plnění veřejné zakázky opatření v oblasti řízení z hlediska ochrany životního prostředí, jak požaduje ustanovení § 79 odst. 2 písm. h) zákona, Úřad připomíná, že předmětem veřejné zakázky je mj. výměna osvětlení atd. Při plnění takové veřejné zakázky bude nepochybně vznikat např. odpadový materiál, a to jak kabeláže, tak původních svítidel, která budou vyměněna za nová. V této souvislosti je tak zcela jistě namístě aplikace opatření k ochraně životního prostředí, aby způsobem nakládání s odpady nedocházelo k zátěži pro životní prostředí. S uvedeným přitom koresponduje i požadavek zadavatele definovaný v zadávací dokumentace, jímž s odkazem na zásady sociálně odpovědného zadávání, environmentálně odpovědného zadávání a inovací dle § 6 odst. 4 zákona od dodavatele požaduje, aby se zavázal k minimální produkci všech druhů odpadů, vzniklých v souvislosti s realizací díla a v případě jejich vzniku usiloval o jejich další využití, recyklaci a další ekologicky šetrná řešení.

Jednoznačně lze tedy dospět k závěru, že v rámci plnění předmětu veřejné zakázky lze použít opatření v oblasti řízení z hlediska ochrany životního prostředí, jak požaduje § 79 odst. 2 písm. h) zákona.

S ohledem na výše uvedené zadavatel ponechává požadavek na předložení certifikátu ISO 9001, 14001 a 45001.

.....
Mgr. Martin Budiš

osoba pověřená výkonem zadavatelských činností